

Результати роботи з дітьми

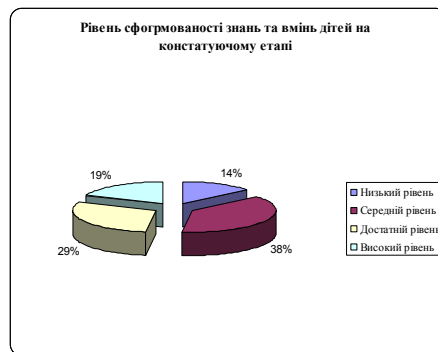
Відповідно до річного плану роботи Зачепилівського дошкільного навчального закладу (ясла-садок) «Ромашка» на 2016/2017 навчальний рік та наказу по закладі від 14.04.2017 № 46 «Про проведення моніторингу обстеження рівня знань та вмінь дітей раннього, молодшого та старшого дошкільного віку за освітніми лініями» та з метою поглибленого вивчення рівня знань та вмінь дітей раннього, молодшого та старшого дошкільного віку за освітніми лініями.

Діаграми №1, №2, №3, №4, №5 рівні сформованості знань та умінь дітей за освітніми лініями на контрольному етапі дослідження.

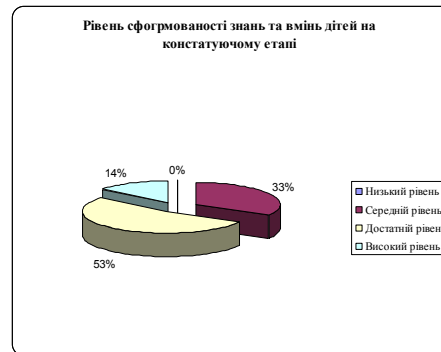
Діаграма №1

Ранній вік (травень 2017 року)

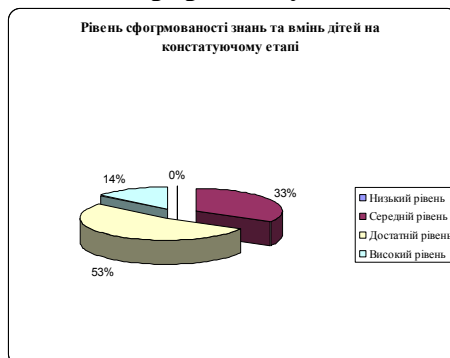
«Особистість дитини»

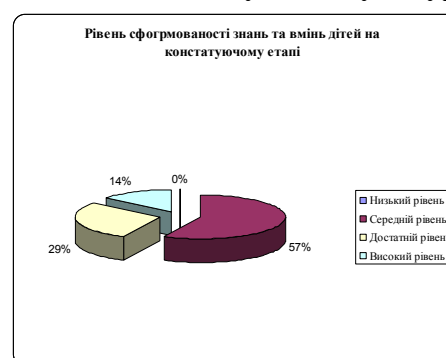
«Дитина в соціумі»

«Дитина в природному довіллі»

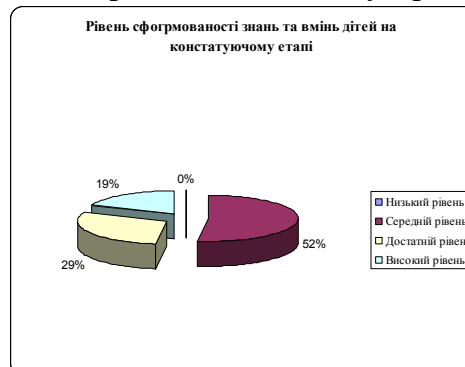
«Дитина у світі культури»

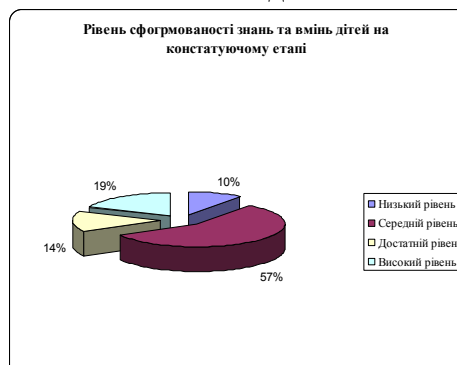
«Гра дитини»

«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

«Мовлення дитини»

Проведене моніторингове дослідження в групі раннього віку показало середній та достатній рівні сформованості знань та умінь дітей майже з усіх освітніх ліній.

Вихователям потрібно забезпечити умови для насиченого мовленнєвого діалогічного контакту дітей; піклуватись про активне використання дітьми різноманітного обладнання для сенсорного розвитку, становлення зорових, слухових, дотикових, кінстетичних та інших видів відчуттів і сприймань, фонематичного слуху; підтримувати дитячу допитливість, спостережливість, пізнавальну активність; забезпечити навчально-виховний процес дидактичною наочністю.

Діаграма №2

Молодший вік (травень 2017 року) (4-й рік життя – I молодша група)

«Особистість дитини»

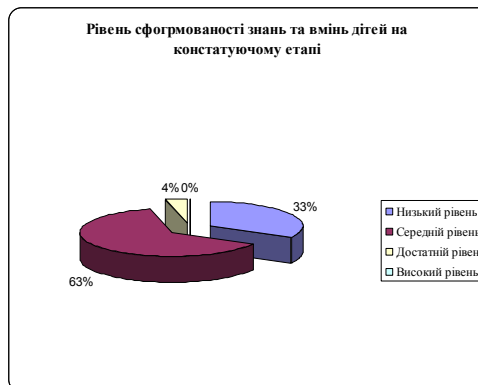
«Дитина в соціумі»

«Дитина в природному довкіллі»

«Дитина у світі культури»

«Гра дитини»

«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

«Мовлення дитини»

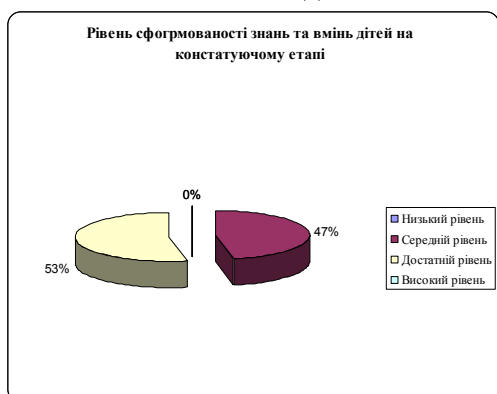
Проведене моніторингове дослідження в I молодшій групі показало середній рівень сформованості знань та вмінь дітей з таких освітніх ліній як «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина в світі культури», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини». На достатньому рівні «Гра дитини» (54%).

Вихователям необхідно залучати кожну дитину до спостережень за конкретними об'єктами і явищами природи та експериментування з природним матеріалом.

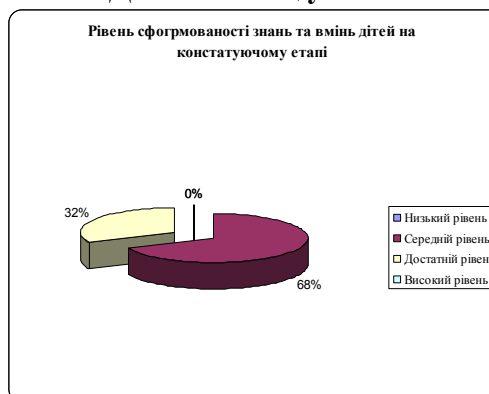
Діаграма № 3

Молодший вік (травень 2017 року) (4-й рік життя – II молодша група)

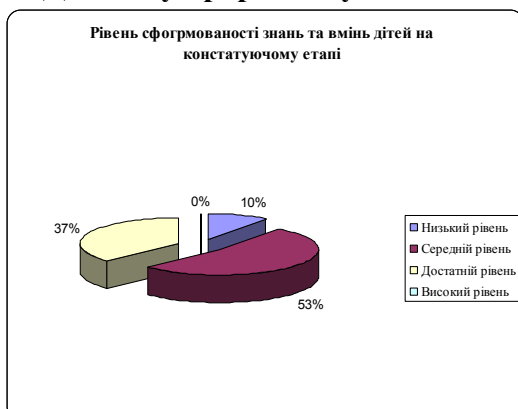
«Особистість дитини»

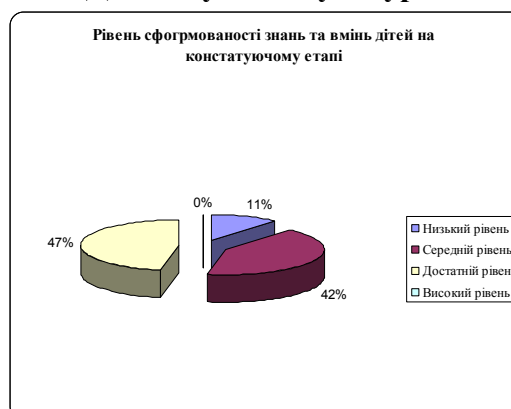
«Дитина в соціумі»

«Дитина у природному довкіллі»

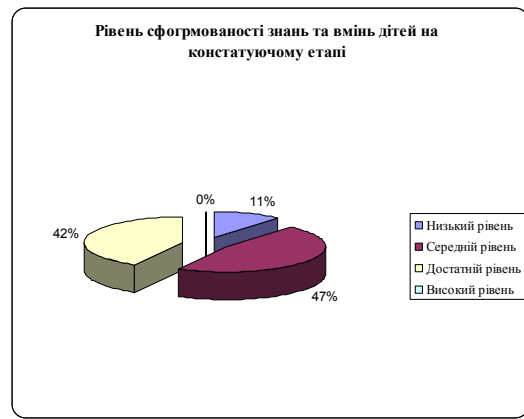
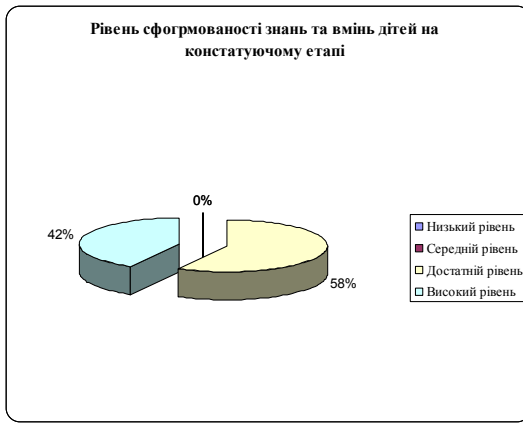

«Дитина у світі культури»

«Гра дитини»

«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

«Мовлення дитини»

Виходячи з даних аналізу бачимо, що рівні сформованості знань та вмій дітей другої молодшої групи мають достатній та середній відсоток з усіх освітніх ліній. Але вихователям необхідно залучати кожен дитину до спостережень за конкретними об'єктами і явищами природи та експериментування з природним матеріалом та підтримувати дитячу допитливість, спостережливість, пізнавальну активність.

Діаграма №4

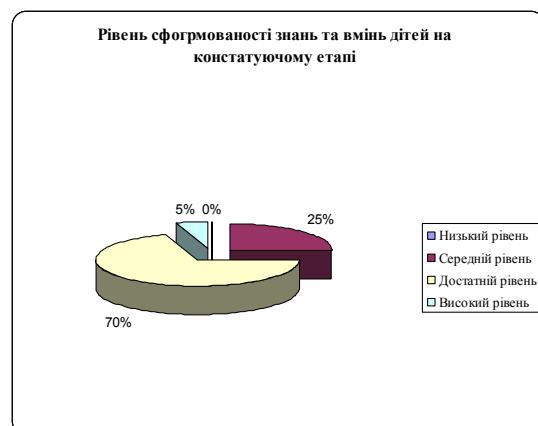
Молодший вік (травень 2017 року) (5-й рік життя – I середня група)

«Дитина в соціумі»

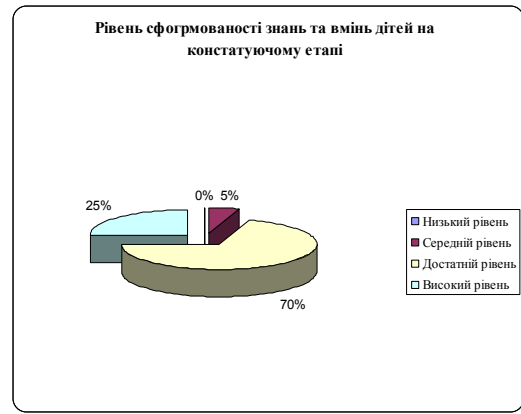
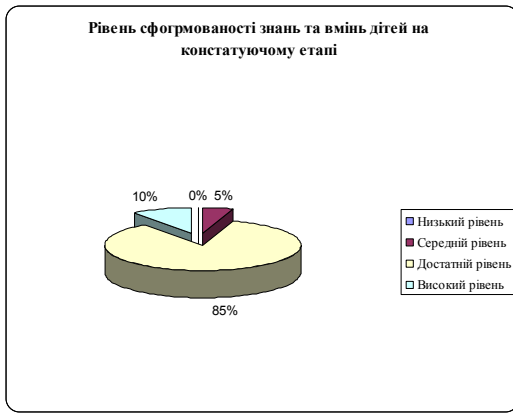

«Дитина в природному довкіллі»

«Особистість дитини»

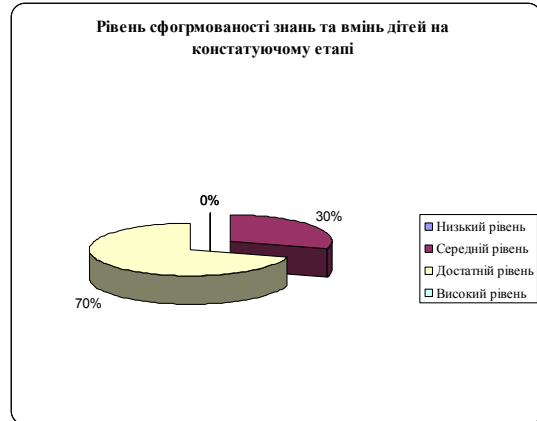
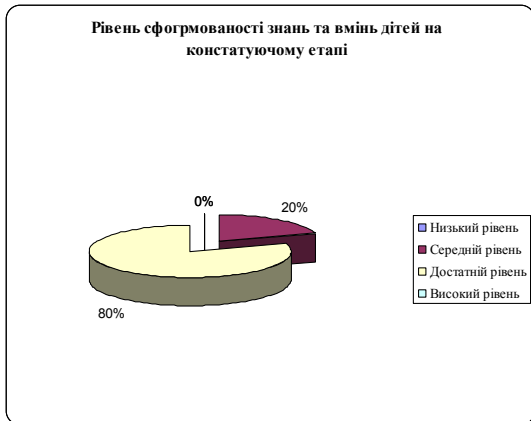

«Гра дитини»

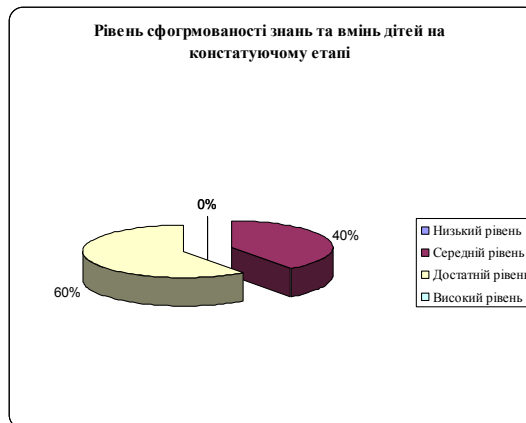

«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

«Дитина у світі культури»

«Мовлення дитини»

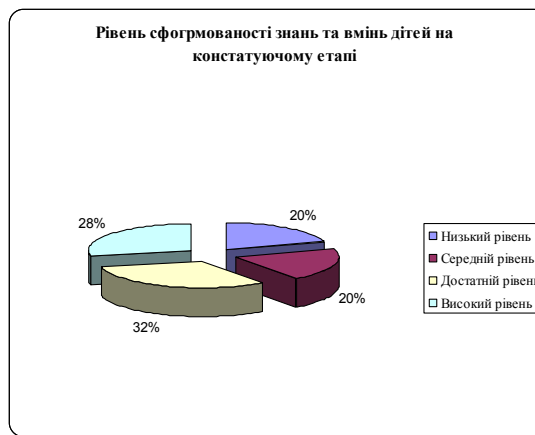
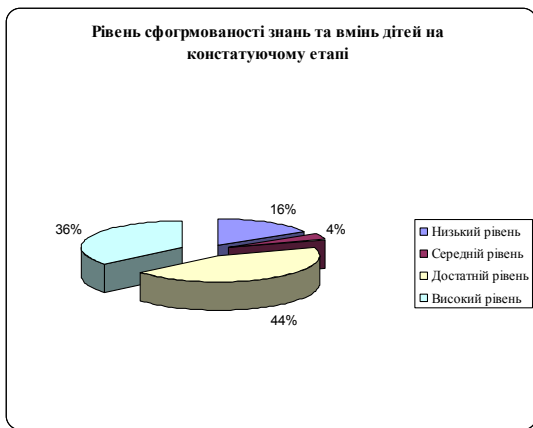
Проведене моніторингове дослідження в першій середній групі показало середній та достатній рівень сформованості знань та умінь дітей з усіх освітніх ліній.

Діаграма № 5

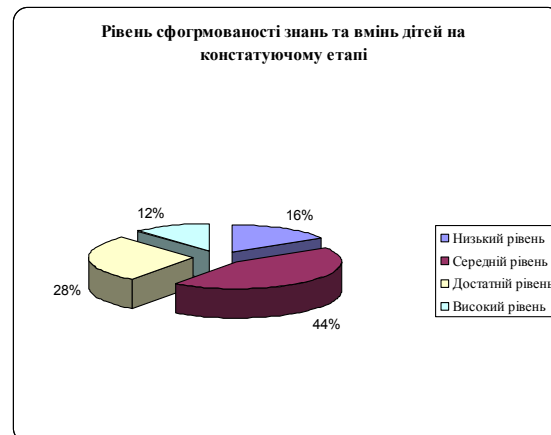
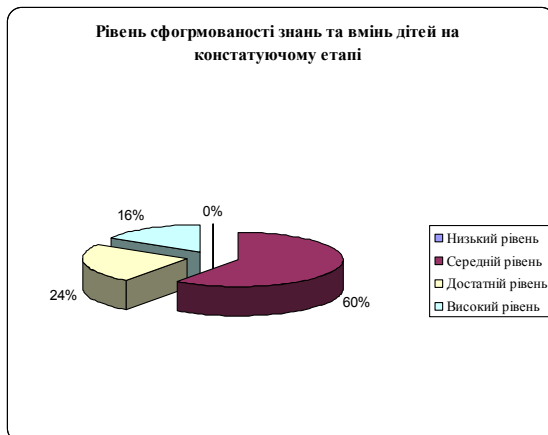
**Молодший вік (травень 2017 року)
(5-й рік життя – II середня група)**

«Особистість дитини»

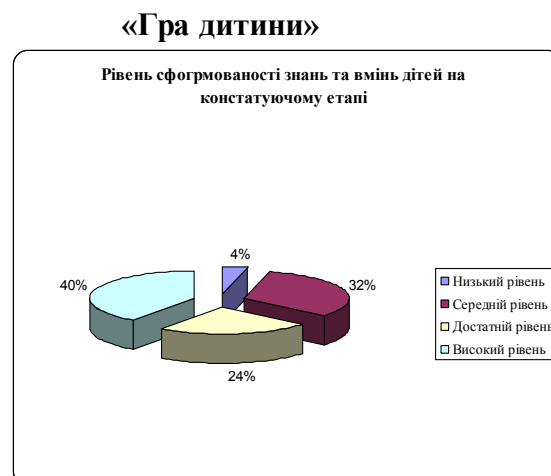
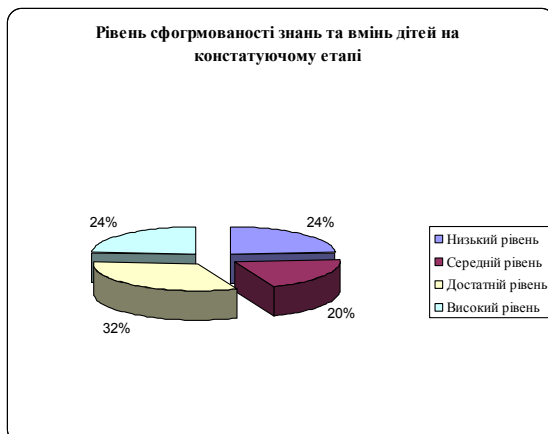
«Дитина в соціумі»

«Дитина в природному довкіллі» «Дитина у світі культури»

«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

«Мовлення дитини»

Виходячи з даних аналізу бачимо, що рівні сформованості знань та умінь дітей другої середньої групи мають високий, достатній та середній відсоток з усіх освітніх ліній. Вихователям необхідно звернути увагу на рівень сформованості знань та умінь дітей з освітньої лінії «Дитина в соціумі» (низький рівень 20%), «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» (24%), «Мовлення дитини» (28%). Враховуючи низький показник з цих ліній необхідно створити умови для виховання стійких позитивних контактів між дітьми, підтримувати і стимулювати пізнавальну активність дітей, задовольняти їх запити, відповідаючи на численні запитання.

Старший вік (6-й рік життя)

«Особистість дитини»

Із семи ліній розвитку дошкільника, виділених Базовим компонентом дошкільної освіти України, першою є лінія «Особистість дитини», зміст якої висвітлює сутність і специфіку фізичного становлення особистості, вікову динаміку, завдання розвитку та особливості організації життєдіяльності дитини.

Лінія фізичного розвитку реалізується через рухову активність. Отже, одним з важливих показників компетентності дитини є зрілість її фізичної активності, що характеризується розвитком м'язово-рухової та предметно-практичної вміності у життєдіяльності дитини.

Під час моніторингового дослідження була проведена діагностика сформованості ціннісного ставлення до власного здоров'я дітей старшого дошкільного віку за критеріями та показниками. Використано такий комплекс методів, як спостереження та аналіз різних видів діяльності дітей.

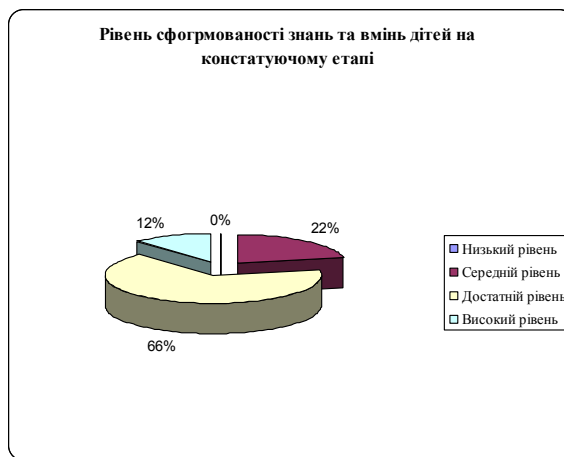
Критерії і показники були визначені з урахуванням вимог «Базового компонента дошкільної освіти в Україні», змісту поняття «ціннісне ставлення до власного здоров'я».

Здорова особистість – це дитина, яка зорієнтована на позитивне сприйняття моделі здорового способу життя, запропонованого дорослими, прагне до її підтримання, орієнтуючись на високий стандарт і реалізацію власного потенціалу; знає про здоров'я та його чинники; застосовує отримані знання у повсякденній діяльності, проявляючи відповідний характер поведінки.

Формування здорової особистості дитини старшого дошкільного віку визначено як процес засвоєння дитиною знань про здоров'я (когнітивний компонент), забезпечення прагнення бути здоровою (емоційно- мотиваційний компонент), застосування цих знань та мотивації на практиці (діяльнісний компонент).

Діаграма 1

«Особистість дитини»

У наведеній діаграмі зазначено, що 66 % дітей старшого дошкільного віку мають достатній рівень, 12% високий та 22 % мають середній рівень сформованості знань та вмінь.

Отже, динаміка щодо зацікавленості вихованців до збереження свого фізичного, психічного та соціального здоров'я, ціннісно - емоційного ставлення до виконання оздоровчих процедур, сформованості вміння мотивувати власні дії, прагнення дотримуватися здоров'язберігаючої моделі поведінки свідчить про ефективність проведення цілеспрямованої роботи вихователів з формування ціннісного ставлення дітей старшого дошкільного віку до власного здоров'я.

«Дитина в соціумі»

Головне в реалізації завдань освітньої лінії «Дитина в соціумі» – розкрити дитині соціальний світ, допомогти їй здобути соціальний досвід та зрозуміти своє місце в соціумі як активного учасника. Не випадково освітня лінія нової редакції Базового компонента визначена однією з перших серед інших, адже усвідомлення самої себе приходить до людини через ставлення до неї інших людей.

Діаграма 2

Індивідуальна спрямованість родинного виховання є найпотужнішим чинником розвитку дитини. У родинному колі виховання відбувається природним шляхом – через уклад життя родини та її взаємини з оточенням.

Так, у старшому дошкільному віці діти відчують себе повноцінним членом родини, прагнучи бути в присутності рідних «самим собою».

За результатами моніторингових досліджень 57% дітей мають достатній рівень, 14% високий та 29% середній рівень сформованості знань та вмінь дітей з даної освітньої лінії.

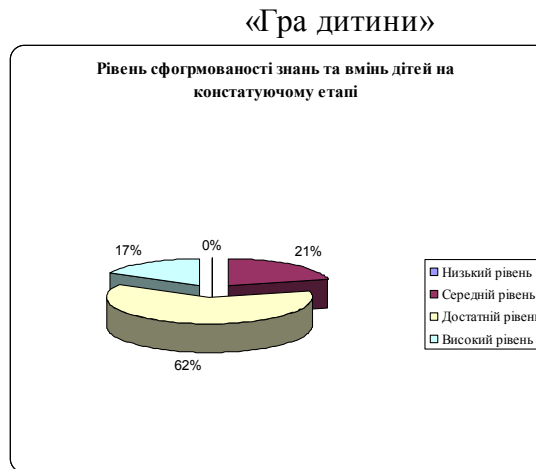
«Гра дитини»

Освітня лінія «Гра дитини» передбачає розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності, формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, оцінюванню себе й інших, спонукає до обміну думками, заохочує до імпровізації.

Найефективніше процес соціалізації в дошкільному дитинстві здійснюється через гру, оскільки вона є провідним видом діяльності дітей дошкільного віку. Особливо результативно процес соціалізації відбувається в ході сюжетно-рольових ігор, тому що такий вид ігор здебільшого спрямований на відображення дітьми в рольових діях та ситуаціях суспільної та побутової тематики, тобто пов'язаної зі сферою людської діяльності.

У підтвердженні цього є наступні дані: 17% дітей мають високий рівень, 62% - достатній, 21% - середній рівень сформованості знань та вмінь.

Діаграма 3

Результати дослідження показали, що ігрова діяльність позитивно сприяє вихованню гармонійно розвинутої особистості, адже гра є прикладом універсальної діяльності дошкільників, бо містить у собі багато можливостей інших видів діяльності – навчальної, трудової та спілкування.

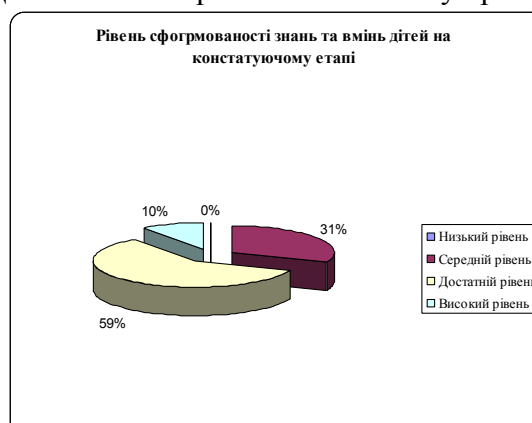
«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

Освітня лінія «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» Базового компонента дошкільної освіти передбачає сформованість доступних для дітей дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та співвідношення предметів, об'єктів навколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати набуті знання у практичній діяльності (ігровій, трудовій, сенсорно-пізнавальній, математичній тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у дитини наочно-дійового, наочно-образного, словесно-логічного мислення.

Серед досліджуваних дітей, 10% мають високі показники розвитку вмінь та навичок, 59% - достатній та 31% мають середній рівень.

Діаграма 4

«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

Особливе місце в розвитку дошкільника займає робота з формування вміння орієнтуватися на площині (аркуш паперу, сторінка книги, зошит тощо. Поряд із цим, у дітей старшого дошкільного віку сформувались просторові диференціювання: вміння знаходити верхні й нижні рядки; здатність обережно розташовувати предмети в різних напрямках, дотримуючись однакових інтервалів.

Вихователям доцільно стимулювати розвиток пізнавальної активності дітей шляхом формування в них потреби в пізнанні та його мотивації, адже без просторового практичного орієнтування дитини в просторі неможливе формування просторових уявлень та понять.

Таким чином, за аналізом проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

- пізнавальна діяльність дошкільників як складний, багатоаспектний процес, що проходить у двох основних формах – навчально-пізнавальної та самостійної пізнавальної діяльності, потребує управлінських впливів з боку педагога;
- найбільш ефективним варіантом взаємодії вихователя і дітей у пізнавальній діяльності є її організація як процесу, у якому органічно поєднуються співпраця педагога з дітьми так і самостійний процес пізнання дітьми довкілля.

«Мовлення дитини»

Освітня лінія «Мовлення дитини» передбачає засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічного людського спілкування є найвагомішим досягненням дошкільного дитинства.

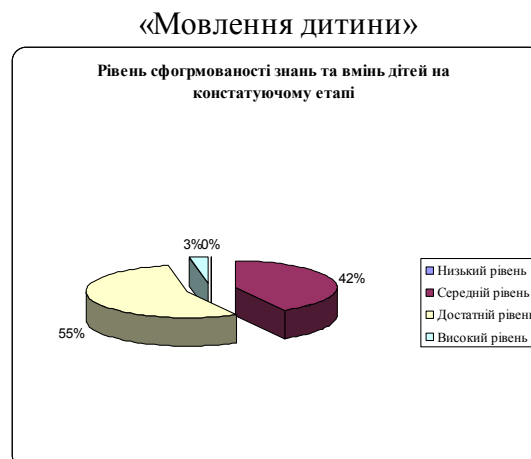
Мовленнєва діяльність дошкільника визначається відповідною віку мовленнєвою та мовною зрілістю, рівнем оволодіння елементами грамоти, сформованістю ставлення до використання слова у взаєминах з дорослими та дітьми, розвиненістю комунікативних здібностей.

Аналіз цільових спостережень за освітньо-виховним процесом дошкільного закладу дає підстави стверджувати, що в системі довкілля існують дещо спрощені уявлення про розвивальне середовище та його значення у формуванні мисленнєвих операцій, що відбувається у тісному взаємозв'язку мислення і мовлення.

Розвиток мовлення дошкільників неможливий без засвоєння звукової культури, яка є основою оволодіння мовою, підвищує здатність до орієнтування дошкільника у складних співвідношеннях граматичних форм, забезпечує освоєння морфологічної системи мови. Її складовими є фонематичний слух і правильна звукова вимова.

У результаті дослідження виявлено: 55 % дошкільників мають достатній рівень, 3 % - високий та 42% - середній рівень сформованості вмінь та знань дітей.

Діаграма 5

Спілкування з однолітками створює в дітей досвід самоствердження, відстоювання і захисту своїх досягнень, учить сприймати інших не лише як «об'єкт», що знаходиться поряд, а як таку ж цінність, як вони самі – зі своїми здібностями, інтересами, вміннями. Словниковий запас, його обсяг і якість, доречна актуалізація слів під час говоріння – це все найважливіші складові мовленнєвого онтогенезу дошкільника. Від того, яка якість і кількість слів, якими володіють діти, залежить успіх вираження їх думок, почуттів, намірів, бажань.

Ураховуючи зазначене вище, вдосконалення мовленнєвої діяльності має базуватися на активному поєднанні слова з практичною діяльністю дошкільника, урізноманітненні та зростанні її змістовності, наявності належних мовленнєвих еталонів, а розумне поєднання традицій та інновацій у сучасній організації мовленнєвої роботи з дошкільниками забезпечить її ефективність, реалізацію завдань, визначених у новій редакції Базового компонента дошкільної освіти.

«Дитина у природному довкіллі»

З огляду на значимість дошкільного дитинства як базового періоду для формування способів пізнання, розуміння та відображення внутрішньої (психічної) та зовнішньої (Всесвіт) картини світу, беззаперечна важливість базових компетенцій щодо розвитку способів пізнання та відображення дитиною світу.

Набуття природничо-екологічної компетентності дошкільниками відбувається в різних видах діяльності і потребує практичного засвоєння дітьми системи доступних природничих знань. Базовий компонент дошкільної освіти визначає зміст освітньої лінії «Дитина у природному довкіллі».

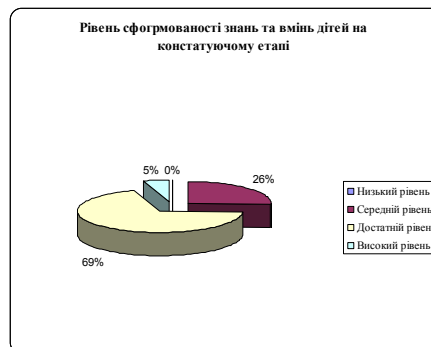
Виховання в дошкільників любові до рідної природи починається з розвитку їх сенсорних відчуттів, формування системи знань про об'єкти та явища природи.

Згідно з результатами спостереження, більшість старших дошкільників 69 % - достатній рівень, 5 % - високий рівень та 26% - середній рівень сформованості вмінь та знань.

Головною умовою реалізації завдань екологічного виховання є створення еколого-розвивального середовища, яке сприяє формуванню в дошкільнят екологічної вихованості, що передбачає виражене поведіння в довкіллі та знання правил безпечної поведінки в природі.

Діаграма 6

«Дитина у природному довкіллі»

«Дитина у світі культури»

Мета сучасної дошкільної освіти визначається не тільки кількістю знань, умінь і навичок, а й розвитком особистості в системі загальної культури.

Базовий компонент дошкільної освіти засвідчує, що кожна дитина розвивається, реалізується і самовизначається як особистість, ознайомлюючись з надбаннями матеріального та духовного світу, набуваючи навичок помічати корисне і прекрасне, долучаючись до його створення.

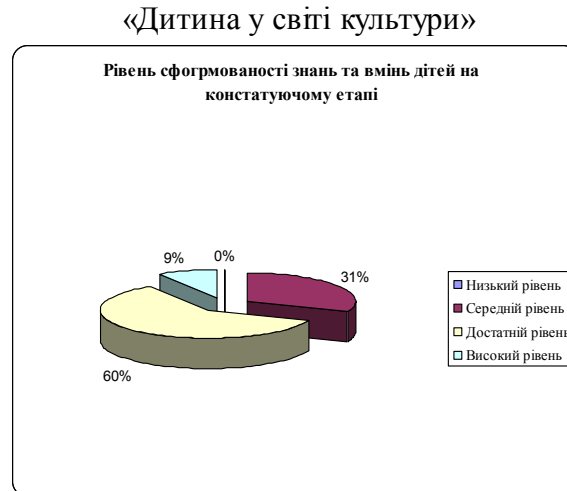
Проведення діагностики дало змогу зробити певні висновки щодо рівня сформованості компонентів особистісної культури дітей старшого дошкільного віку.

Однією зі складових культурного розвитку старших дошкільників є зв'язність мовлення в поєднанні з виразністю і образністю. Разом із вираженням думки образне зв'язне мовлення відображає відчуття, емоційні й естетичні переживання дошкільнят.

Найвагомішими джерелами розвитку виразності дитячого мовлення є твори художньої літератури й усної народної творчості.

Особливе місце у формуванні й розвитку творчої особистості, у дошкільному віці, займає спілкування з мистецтвом, яке дозволяє зрозуміти естетичні здібності та відкриває необмежені можливості для їх удосконалення.

Діаграма 7

На основі результатів дослідження можна стверджувати, що 60% дітей мають достатній рівень, 31% середній та 9% високий рівень сформованості знань та вмінь дітей.

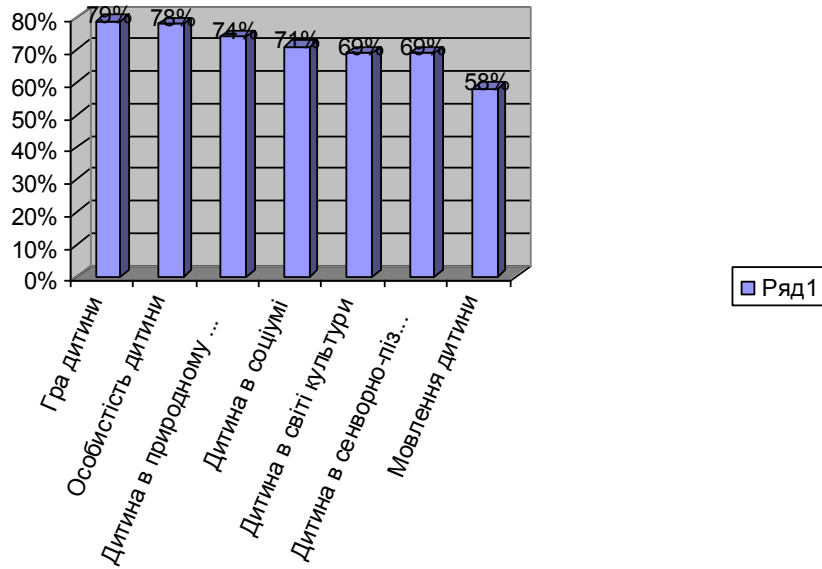
Актуальною проблемою сучасності є формування матеріальних та духовних цінностей особистості. Найбільш визначальним віковим періодом у духовному зростанні, розвитку культури особистості є дошкільне дитинство.

Отже, виникає необхідність у пошуку шляхів оптимізації духовного зростання особистості дитини дошкільного віку, розвитку її творчого потенціалу на основі синтезу можливостей різних видів мистецтва та творчого самовираження.

Ключовим етапом діагностики стало виявлення найбільш сформованих компетентностей відповідно до освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти. У наведеній нижче діаграмі представлені дані щодо засвоєння програмових вимог 7-ми освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти.

Діаграма 8

Засвоєння програмових вимог за освітніми лініями Базового компонента дітьми старшого дошкільного віку

Моніторинг знань, умінь, навичок за освітніми лініями розвитку Базового компонента дітей старшого дошкільного віку показав, що найменший показник рівнів належить освітній лінії, як «Мовлення дитини».

Таким чином, вихователям дошкільного навчального закладу необхідно посилити роботу з мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку.

Висновки

Узагальнюючи результати моніторингового дослідження вивчення стану реалізації завдань Базового компонента дошкільної освіти, можна зробити наступні висновки:

1. Із семи ліній розвитку дошкільника, виділених Базовим компонентом дошкільної освіти України, найбільш сформованою є лінія «Гра дитини». У підтвердження цьому є наступний показник: 79 % дітей зацікавлено ставляться до ігрової діяльності. Завдяки їй у дітей сформувався стійкий інтерес до пізнання довкілля і реалізації себе в цьому. Діти навчилися обмінюватися думками, оцінювати себе й інших, висловлювати власні оцінно-етичні судження.
2. Найефективніше процес соціалізації в дошкільному дитинстві здійснюється через гру, оскільки вона є провідним видом діяльності дітей дошкільного віку.
3. Спостереження за дітьми старшого дошкільного віку під час різних видів діяльності свідчать, що дошкільники не завжди можуть застосовувати знання, уміння та навички в нових умовах. Діти, як правило, інтуїтивно використовують свої логічні уявлення під час розв'язання завдань, копіюють дії однолітків.
4. Моніторинг знань, умінь, навичок за лініями розвитку в групах старшого дошкільного віку показав, що найменший показник 58% належить такій освітній лінії, як «Мовлення дитини», згідно з достатнім показником сформованості базових компетентностей дошкільників.